

SOTSIAALMINISTEERIUM

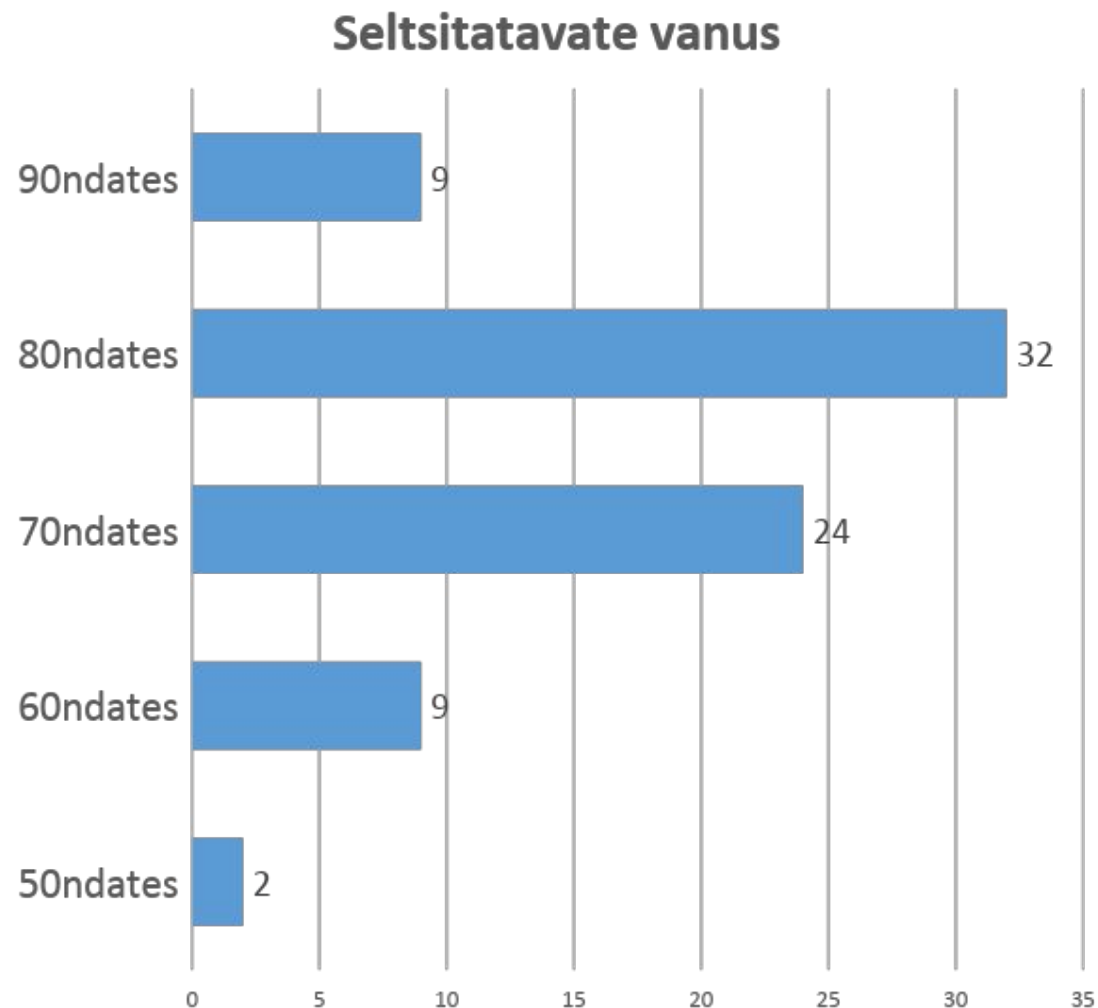
Vabatahtlik
SELTSILINE

Vabatahtlike seltsiliste ja seltsitatavate küsitlus 2025

SELTSITATAVAD

Kes vastasid?

- Täna pakub MTÜ Vabatahtlikud seltsilised teenust **ca 200** seltsitatavale
- Küsitlusele vastas **76 inimest** 24 omavalitsusest 11 maakonnast.
- Noorim vastaja 51 ja vanim 96.
- Vastaja keskmise vanus oli **80 aastat**.

Iseseisvalt kodunt väljas käimise sagedus

Sageduse kategooria	Kirjeldus	Hinnanguline osakaal
Ei käi üldse / ainult saatjaga	Ei liigu iseseisvalt; käib vaid arstil, uuringutel või kui keegi viib	15–20%
Väga harva (1 kord kuus või harvem)	Ainult hädavajalikud käigud (pood, apteek, pangaautomaat), sageli koos saatjaga	~10%
Kord nädalas	Pood, jalutuskäik, külamaja, seltsiline; kõige levinum rühm	~30%
1–2 korda nädalas	Pood, apteek, jalutamine, vahel üritused	~20%
Mitu korda nädalas (2–4x)	Jalutamine, pood, seltsimaja, lavka, pargis liikumine	~20%
Igapäevaselt / peaaegu iga päev	Jalutamas, poes, raamatukogus, seltsimajas; väga aktiivsed	20–25%

Mis eesmärgil ja kui sageli käib kodunt väljas?

Kõige enam mainitud tegevused:

Eesmärk	Korduvus
Pood	Väga sage
Jalutamine	Väga sage
Apteek	Sage
Arst / uuringud	Sage
Raamatukogu	Mõõdukalt sage
Seltsimaja / kogukonna üritused	Mõõdukalt sage
Kirik / teater / kino	Harvem, enamasti seltsilisega
Külas käimine	Harvem

Mis rõõmustab?

Rõõmuallikas	Selgitus	Protsent †
Seltsiline ja suhtlemine	Koosveedetud aeg, jutuajamine, jalutamine	≈ 45%
Lähedased ja pere	Lapsed, lapselapsed, kui kõigil on hästi	≈ 25%
Liikumine ja väljas käimine	Jalutamine, värske õhk, üritused	≈ 15%
Hobid ja tegevused	Lugemine, käsitöö, muusika, aiatööd	≈ 10%
Ilus ilm / igapäevased väiksed rõõmud	Hommik, päike, rahulik päev	≈ 5%

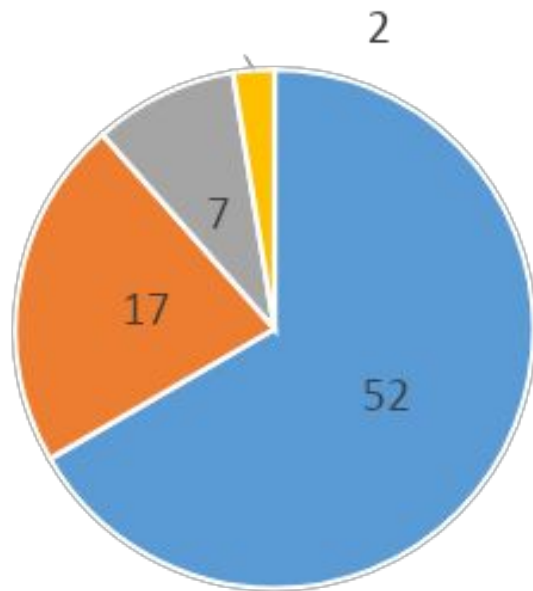
Mis kurvastab?

Kurbuse põhjus	Selgitus	Protse nt
Terviseprobleemid	Valu, liikumisraskused, nägemine, kukkumised, halb uni	≈ 40%
Üksildus / vähene suhtlus	Pikad õhtud, vähesed sõbrad, tütar ei suhtle	≈ 25%
Lähedaste mured / kaotused	Haigused, surmad, peresuhted	≈ 15%
Elukeskkond / praktilised mured	Sundüürnikuks jäämine, sotsiaalmaja probleemid, hooldekodu igatsus	≈ 10%
Üldine eluraskus / vanadus	"Raske on nii vanaks elada", väsimus	≈ 10%

Mil määral seltsitatava ootused seltsilise osas on täitunud ?

(0 ei ole üldse täitunud- 5 on ületanud ootused)

Hinnangute 0-5 osakaal

■ "5" ■ "4" ■ "3" ■ "2"

Seltsiline on seltsitatavate jaoks:

- **sõber, hingesugulane ja usaldusisik,**
- **toetav ja hooliv kaaslane,**
- **suhtluspartner, kellega saab rääkida kõigest,**
- **aktiivsuse ja kodust välja saamise julgustaja,**
- **praktiline abiline,**
- **rõõmu ja turvatunde tooja.**

Mida tehakse koos seltsilisega?

- Kõige sagedasem tegevus on **vestlemine** – nii silmast silma kui ka telefoni teel. Teemad varieeruvad igapäevaelust kuni poliitika, usu, ajaloo ja mälestusteni.
- **Jalutamine** on üks olulisemaid ühistegevusi - jalutuskäigud pargis, linnas, metsas; kepikõnd; matkamine; jalgrattasõit.
- Seltsiline aitab sageli **igapäevatoimetustega** väljaspool kodu - poes apteegis, arsti juures käimine, asjaajamine.
- **Kodused toimetused**– koristamine, voodipesu vahetamine, aias rohimine, lillede istutamine, kardinavahetus jne
- Koos söögi tegemine ja **einestamine**
- Koos käiakse erinevatel **üritustel ja sündmustel**.

Üldine kokkuvõte hinnangutest?

Üldine rahulolu on väga kõrge

1. Kõige olulisem mõju on ära kuulatud olemine
2. Vähenenud on üksildustunde
3. Tuju ja enesetunne on paranenud
4. Pakub nii vaimset kui praktilist tuge
5. Koos väljas käimine on suurendanud aktiivsust

SELTSITATAVA koondprofiil

- 80 aastane proua, kellel on suuremad või väiksemad tervise probleemid ning kes käib kodunt väljas keskmiselt 1 kord nädalas .
- Ta kohtub oma seltsilisega keskmiselt kord nädalas ning tunneb, et suhtlus seltsilisega pakub talle rõõmu ja parandab enesetunnet.

SOTSIAALMINISTEERIUM

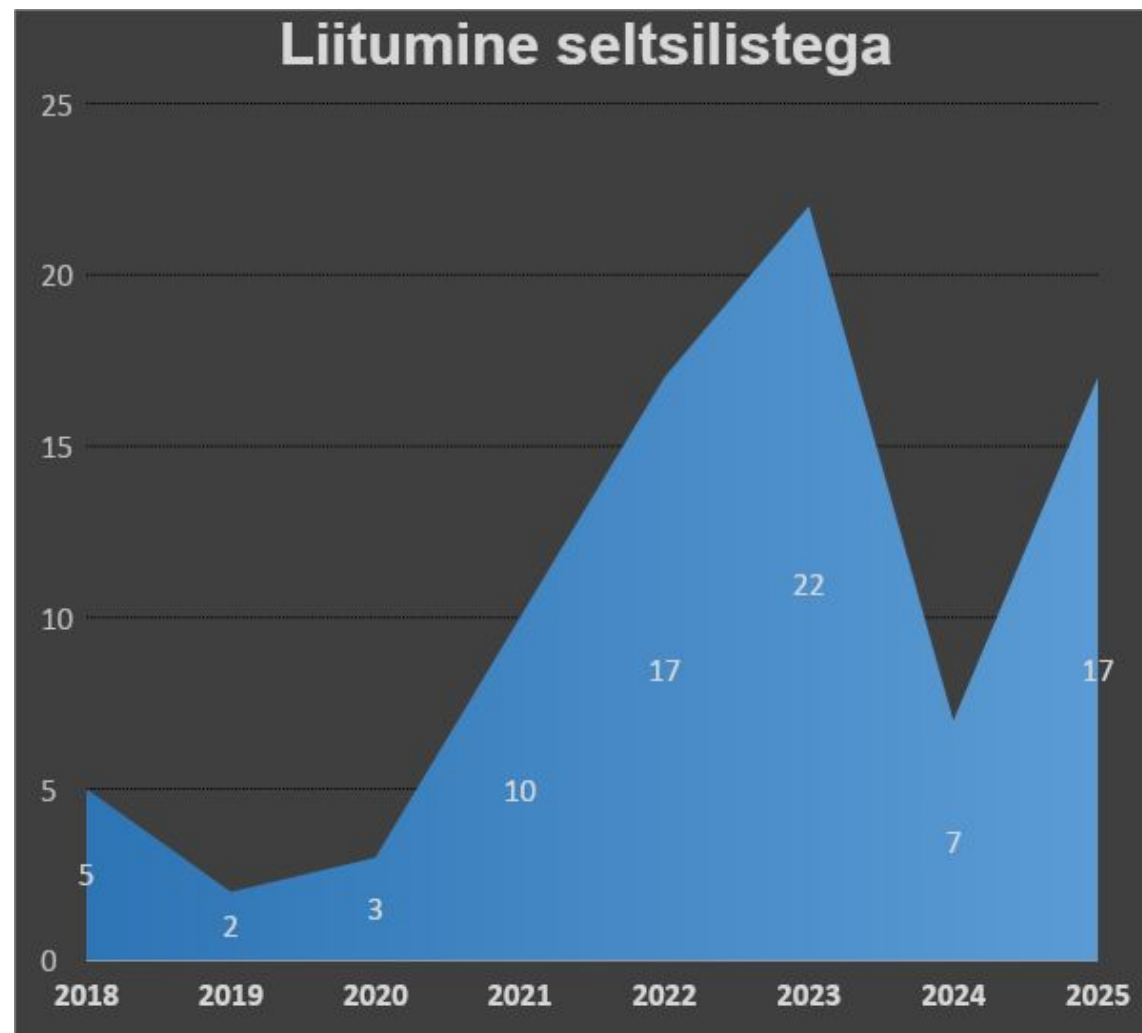
Vabatahtlik
SELTSILINE

Vabatahtlike seltsiliste ja seltsitavate küsitlus 2025

SELTSILISED

Kes vastasid?

- Täna tegutseb meie võrgustikus **ca 200** seltsilist
- Vastas **84 seltsilist** (75 naist, 9 meest) vanuses 21-87, **keskmise vanusega 58**.
- Seltsilised tegutsevad 31 omavalitsusest.
- Vastajad pakuvad seltsi **kuni 8 inimesele**. Keskmise seltsitatavate arv ühe seltsilise kohta on **1,75**.
- Vastajad on keskmiselt seltsilisena tegutsenud 3 aastat. Kõige rohkem liitujaid on olnud aastal 2023.

Kust sa said info programmiga liitumiseks?

Kategooria	Osakaal
Internet + sotsiaalmeedia	40–45%
Tuttavad ja sõbrad	20–22%
Koordinaatorid / kontaktisikud	20%
Meedia (ajalehed, reklaamid)	10–12%
Asutused ja organisatsioonid	5–7%
Ei mäleta	2–3%

Mida koos tehakse?

SELTSILISED:

- Vestlemine, kuulamine, jutuaajamised $\approx$ **90% vastustest**
- Jalutamine ja õues liikumine $\approx$ **70%**
- Poes, apteegis, arsti juures käimine $\approx$ **60%**
- Kohvitamine, söömine, kodused tegevused $\approx$ **40%**
- Kultuuri- ja vaba aja tegevused $\approx$ **25–30%**

SELTSITATAVAD:

- **Vestlemine**
- **Jalutamine**
- **Igapäevatoimetustega**
- **Kodused toimetused**
- Koos söögi tegemine ja einestamine
- Koos käiakse erinevatel üritustel ja sündmustel.

Hinnang kogemusele

Kategooria	Osakaal
Positiivne kogemus ja hea suhe	35–40%
Tunne, et ollakse vajalik	20–22%
Arenguruumi teadvustamine	15%
Aja- ja regulaarsuse piirangud	10–12%
Sobivus rolliga / isiklikud tugevused	10%
Väljakutsed ja keerukad olukorrad	5–7%
Rõõm ja vaheldus endale	~5%

Negatiivsed kogemused seltsilise rollis

1. Kõige sagedasem väljakutse on **aja puudus** ja raskus regulaarselt kohtuda
2. **Suhteliselt sage probleem on** seltsitatava tervise või meeleolu raskused
3. **Ebakindlus** enda sobivuse või oskuste osas - pole veel piisavalt head, kärsitus, väsimus jne.
4. Mõnel juhul **seltsitatava liigsed ootused** või nõudlikkus.
5. Süsteemiga seotud takistused – **seltsitava puudumine** või pikk ootus

Mida vajaksid rohkem?

Rohkem koolitusi ja juhendamist	Veebikoolitused, praktilised nõuanded, kogemuskohvikud	10–12%
Rohkem kontakti koordinaatoriga	Regulaarne tagasiside, huvi seltsilise käekäigu vastu	8–10%
Rohkem seltsiliste omavahelisi kohtumisi	Piirkondlikud kokkusaamised, ühisüritused, kogukonnatunne	~8%
Selgem ja paremini struktureeritud info	Vähem infot korraga, selgem sihtgrupp, eelistus e-postile	~5%
Digioskuste tugi	Abi veebikoolitustel osalemisel, arvuti kasutamisel	3–5%
Vähem bürokraatiat	Lihtsamad protsessid, vähem dokumente	2–3%
Ei vaja midagi lisaks	Kõik vajalik olemas, rahul praeguse süsteemiga	~60%

SELSILISE koondprofiil

- 58 aastane naine, kellel on 3-aastane seltsilise kogemus ning 1 seltsitav.
- Ta kohtub oma seltsitavaga 1 kord nädalas pakkudes vestluspartnerit seltsitava kodus või temaga koos jalutades.
- Ta naudib seltsiliseks olemist – teda kasulik olemine ning isiklik areng.

